

Minister Edukacji

Barbara Nowacka

DWST-WPZN.5000.2.2023.BA

Warszawa, 28 marca 2024 r.

Pani
Anna Grygierek
Burmistrz Strumienia
Współprzewodnicząca
Zespołu do Spraw Edukacji, Kultury i Sportu
Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

Szanowna Pani Przewodnicząca,

nawiązując do Pani prośby przedstawiam stanowisko Ministerstwa Edukacji Narodowej w uzgodnieniu z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczące wyrównania wynagrodzeń nauczycieli do minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Regulacje zawarte w ustawie budżetowej na rok 2024 oraz w tzw. ustawie o budżecie na 2024 r. zapewniają wzrost wynagrodzeń w bieżącym roku o 30% dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych oraz o 33% dla nauczycieli początkujących. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 19 lutego 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. poz. 234) odzwierciedla w załączniku skalę tej podwyżki - wartości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego również rosną o 30% i 33%, proporcjonalnie do wzrostu wynagrodzenia średniego na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. Zgodnie z art. 30 ust. 11 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z późn. zm.) podwyższenie wynagrodzeń dla nauczycieli następuje nie później niż w ciągu 3 miesięcy po ogłoszeniu ustawy budżetowej, z wyrównaniem od dnia 1 stycznia danego roku.

Do czasu wypłaty wyrównania wynikającego z podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli, zastosowanie mają przepisy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207, z późn. zm.), wysokość wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Z treści art. 6 ust. 4 i 5 ww. ustawy wynika, że do obliczenia wysokości przysługującego wynagrodzenia uwzględnia się wszystkie składniki wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy, zaliczane do wynagrodzeń osobowych według statystyki

zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny do wynagrodzeń osobowych, z wyjątkiem:

- 1) nagrody jubileuszowej;
- 2) odprawy pieniężnej przysługującej pracownikowi w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych;
  - 1) dodatku do wynagrodzenia za pracę w porze nocnej;
  - 2) dodatku za staż pracy;
  - 3) dodatku za szczególne warunki pracy.

Powołane przepisy mają zastosowanie do pracowników wszystkich grup zawodowych, w tym również nauczycieli. Nauczyciele, tak samo jak inni pracownicy, mają zatem gwarancję, że w każdym miesiącu otrzymają wynagrodzenie nie niższe niż ustalone na podstawie tej ustawy.

Jednocześnie ustawa o minimalnym wynagrodzeniu za pracę przewiduje gwarancję wypłacenia pracownikowi wyrównania do minimalnego wynagrodzenia za pracę w określonych przypadkach.

W świetle art. 7 ust. 1 i 2 ustawy, jeżeli w danym miesiącu, z uwagi na terminy wypłat niektórych składników wynagrodzenia lub rozkład czasu pracy, wynagrodzenie pracownika, obliczone zgodnie z art. 6 ust. 4, jest niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia, następuje uzupełnienie wynagrodzenia do tej wysokości w postaci wyrównania. Wyrównanie wypłaca się za okres każdego miesiąca łącznie z wypłatą wynagrodzenia.

Należy jednak zauważyć, że nie każdy nauczyciel, którego stawka wynagrodzenia zasadniczego w 2024 r. przez pewien okres była niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia, był uprawniony do wypłaty wyrównania do wysokości minimalnego wynagrodzenia. Osiąganie przez nauczyciela wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustala się bowiem nie tylko w odniesieniu do stawki wynagrodzenia zasadniczego, lecz do wszystkich składników wynagrodzenia i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, zaliczanych do wynagrodzeń osobowych według statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez GUS, z wyłączeniem składników enumeratywnie wskazanych w ustawie o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Osiąganie przez nauczycieli wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę jest zatem zdeterminowane nie tylko przepisami określającymi minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego lecz również organizacją pracy szkół oraz przyjętymi przez daną jednostkę samorządu terytorialnego rozwiązaniami w zakresie wynagradzania nauczycieli. Zgodnie z art. 30 ust. 10 ustawy – Karta Nauczyciela organy prowadzące szkoły będące jednostkami samorządu terytorialnego mogą podwyższać minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego, ustalone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 pkt 1, oraz minimalną wysokość dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy określoną w art. 34a ust. 2. Organy prowadzące mogą ponadto upoważniać dyrektorów szkół, w indywidualnych przypadkach oraz w granicach ustalonego planu finansowego szkoły, do przyznawania minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela wyższej od ustalonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 pkt 1 lub podwyższonej przez organ prowadzący.

Jeżeli jednak jednostka samorządu terytorialnego nie podjęła decyzji o zwiększeniu minimalnych stawek wynagrodzenia nauczycieli otrzymujących najniższe stawki, to w sytuacji gdy wynagrodzenie nauczyciela jest jednoskładnikowe, tj. w danym miesiącu przysługuje mu wyłącznie wynagrodzenie zasadnicze niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę lub suma uwzględnianych składników wynagrodzenia, ustalona zgodnie z art. 6 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, jest mniejsza niż minimalne wynagrodzenie za pracę, nauczyciel otrzymuje uzupełnienie wynagrodzenia w postaci wyrównania do płacy minimalnej. Należy podkreślić, że zasady ustalania wyrównania do minimalnego wynagrodzenia za pracę odnoszą się do okresu jednego miesiąca i nie przewidują uśredniania wynagrodzenia z okresu za jaki miałyby być wypłacane wyrównanie z tytułu zwiększenia stawek minimalnego wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli.

Jednocześnie, wyrównanie do płacy minimalnej nie stanowi części wyrównania przysługującego z tytułu zmiany stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli określanych w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli (...).

Kwota wyrównania do płacy minimalnej stanowi różnicę pomiędzy otrzymanym wynagrodzeniem składającym się ze składników ustalonych w sposób określony w ustawie o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, a wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę. Natomiast przysługujące nauczycielowi wyrównanie z tytułu zmiany minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dotyczy zmiany jednego ze składników wynagrodzenia - wynagrodzenia zasadniczego. Nie można więc utożsamiać składników uwzględnianych i wypłacanych w ramach wyrównania do minimalnego wynagrodzenia za pracę z wyrównaniem wynagrodzenia przysługującego w związku ze zmianą jednego ze składników czyli wynagrodzenia zasadniczego.

Jednocześnie należy zauważyć, że pracodawca nie może dokonać potrącenia wyrównania w sytuacji, gdy pracownik otrzyma kolejne wynagrodzenie w wyższej wysokości niż minimalne wynagrodzenie za pracę. Nie sumuje się bowiem wypłat wynagrodzenia w kolejnych miesiącach i nie wylicza się średniej wypłat np. w okresie kwartału.

Dlatego też, w opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej, jeżeli jednostka samorządu terytorialnego podjęła decyzję o uzupełnieniu wynagrodzenia nauczycieli do wysokości minimalnego wynagrodzenia w postaci wyrównania, to powinno być ono wypłacane niezależnie od wyrównania przysługującego z tytułu zwiększenia minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli. Natomiast jeżeli jednostka samorządu terytorialnego w celu osiągnięcia wysokości minimalnego wynagrodzenia podwyższyła nauczycielom minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego, to wyrównanie z tytułu zwiększenia minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli będzie odpowiednio niższe lub nie będzie ono przysługiwało – w zależności od wysokości stawek ustalonych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego.

Ponadto pragnę zaznaczyć, że powyższe stanowisko Ministerstwa Edukacji Narodowej ma charakter opinii i nie stanowi wiążącej wykładni prawa. Jednostki samorządu terytorialnego, korzystając z konstytucyjnie gwarantowanej samodzielności, podejmują decyzje dotyczące realizacji ich zadań własnych we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Henryk Kiepus
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/